

TELEGRAFUL ROMAN.

zare Marție, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 1 Novembre, 1895.

Când va scrie cineva istoria noastră dela anul 1848 încôce, de când adică am început a ne îngrijii de sorțea noastră ca oameni liberi între ale noastre speciale împrejurări, va afla ca fir roșu în înțreaga noastră activitate nisuiță spre cultură.

Este prin urmare firesc lucru, ca noi să urmărim mișcarea culturală din statul nostru, și să ținem în curent publicul nostru cu tot, ce se întâmplă pe acest teren.

Mai luminat ne zace la inimă sorțea scôloroș năstrelor noastre populare, căci acele sunt chemate să planteze lumina în masele poporului, ele sunt chemate să ducă aprinsă făclia, ca poporul să vadă și să nu pipăie în întunec.

Îngrijați de sorțea scôloroș populare, am esaminat în unul din numeroșii precedenți ai țării noastre sorțea învățătorilor, și am făcut trista constatare, că la noi e mare lipsa de învățători.

Îndreptarea lucrului o am aflat noi în înmulțirea institutelor pedagogice.

Și astăzi ne vom ocupa cu un institut pedagogic.

În Timișoara s'a înființat un institut pedagogic de stat, și la inaugurarea lui festivă a luat parte și ministrul nostru de culte și instrucțiune publică.

A vorbit directorul institutului, și a vorbit și ministrul de culte.

Institutul pedagogic are mențiunea să crească învățători pentru trebuințele poporului, și după principiul fundamental din legea de instrucțiune, fie-care cetățen trebuie să afe instituite, în cari instrucțiunea să se dea în limba lui maternă, și acesta trebuie să meargă treptat până la instrucțiunea superioară dela universitate.

Acosta numai în teorie este așa, în fapt altcum să are lucrul.

La inaugurarea institutului pedagogic din Timișoara s'au accentuat lucruri moderne, și nu teoriile ruginite ale legii de instrucțiune.

Directorul pedagogicului după ăirea din capitală a ăis următoarele:

„Patrioticul municipiu al Timișorei a început acțiunea în 1890. Scopul a fost punerea unui pedagogiu în Timișoara, pentru că în lipsa de învățători magiari a fost ologit progresul pe terenul culturai naționale, a fost ologită instrucțiunea magiară a poporului, a fost ologită magiarisarea părților de mărăđi ale țerei.

Acosta este misiunea culturală a institutului pedagogic, și acesta o spune directorul institutului, persoana cea mai competentă, căci în mâna ei e pusă executiva.

Mai luminat vorbește însă ministrul de culte. Mulțămind cetățenilor pentru jertfa adusă spre scopul înființării institutului pedagogic, ministrul ne spune, că nu este ertat să folosim cuvântul jertfă, căci: „tot ce se face în interesul culturai magiare, aceea nu se pôte numi jertfă, aceea este o investițiune, care aduce ródela cele mai înbelșugate. Acosta trebuie să se aindă și afară de zidurile acestui institut, să o audă toți cetățenii patriei.

O am așdit, și am și luat notiță de ea.

Vorbeste ministrul în special și la adresa profesorilor, cari sunt chemați să infiltreze în inima elevilor cunoștințele pentru sânta misiune, care îi așteptă cu întrarea lor în scôle.

„Dați-le să înțelegă, ăicea domnul ministru, dați-le să înțelegă, că ei sunt chemați să creeze, să înmulțescă și să lățescă adevărata putere a culturai magiare, viul spirit public național, unitatea cugetărei și a simțirei naționale.

Este vorba de unitatea în cugete și în simțiri. Ca să nu încapă nici o dubietate, ministrul, să și explică îndată.

„Nu-i învățați, ca cu forța să creeze unitatea gramaticală. Acosta stă în contradicere cu constituțiunea noastră, cu iubirea de libertate a rassei năstrelor. Să i învățați însă, ca ei să cu-

cerescă prin cultură, căci magiarul prin cultură vrea să cucerescă, prin cultură și nu prin alta. Cultura și iubirea de libertate, este factorul, care crează o societate magiară, un stat magiar unitar în sentimente, unitar în cugete, unitar în idei și unitar în idealuri.”

Aceste le leagă ministrul de inima profesorilor, aceste le leagă de inima elevilor, ca eșind în viața publică, să și împlinescă sânta misiune în crearea statului unitar magiar.

Tóte sunt bune și frumoșe, numai nu trebuie să uităm lucrul principal.

Ministrul de culte nu este ministrul rassei magiare. Statul acesta nu are chemarea să creeze prin dascalii nici unitate gramaticală, nici o rassă pur magiară. Chemarea statului este să creeze instituțiuni pentru popor, ca fie-care în limba sa să se pótă cultiva, și să fie conservat fie-care rassei sale, bisericei sale.

Așa e în teorie, nu însă în practică, căci ministrul de culte ni-o spune, și noi nu avem motive, ca să nu credem.

Revista politică.

Tótă lumea, care cetese gazete, e curiosă astăzi, să vadă, ce s'a mai întâmplat prin Turcia.

Scirile ce sosesc ăilnic din diferitele părți ale imperiului otoman continuă a fi neliniștitoare și amenințătoare. Mai cu deosebire întręga Anatolia pare cuprinsă de o turburare violentă și în tóte vilaetele anatorice conflictele sângeróșe dintre turci și armeni sunt la ordinea ăilei. Armenii au chiar de gând să trimită o deputațiune la dl de Nelidow, ambasadorul Rusiei, pentru a implora ajutorul țării.

Noutățile provenite din sorginile turcábili continuă a face pe armeni culpabili de numeroșe agresțiuni și disordine; la Diarbekir ei ar fi atacat moscheele și ar fi încercat să incendieze orașul; aprópe de Maraș tot ar-

menii ar fi asasinat, după-ce l'au torturat, pe locotenentul Hassan Aga, pe soția și cei trei copii ai lui.

„Times” află din Alep că mai mulți europeni au fost insultați de turci, și din Mersivan că turcii au încercat să dea foc scôlei americane.

Đilnic agențiile telegrafice relatéză conflicte sângeróșe, a căror provocare se pune când în socotéla armenilor, când în cea a turcilor, după sorgintea depeșilor.

În timpul acesta s'a constituit la Constantinopole comisiunea de control, pentru esecutarea reformelor armenesci sub prezidenția lui Șevfik pașa, membru al curții de casație; ér ambasadorii celor trei țări, cari au obținut reformele au adresat Porții, ca răspuns la nota verbală prin care li s'a comunicat acceptarea reformelor, o notă colectivă din care estragem părțile următoare:

„Sub-semnații, ambasadorii Rusiei, Franței și Angliei, au primit nota verbală ce le-a adresat Sublima Pórtă la 20 Octobre și confirmă primirea ei. Ei au luat notiță de textul decretului privitor la reformele, a căror aplicare a fost hotărâtă de M. Sa Sultanul și de espunerea reformelor, și constată cu satisfacție, că guvernul imperial a decis să pue în vigóre regulamentele formulate în mod solemn în hatturile anterioare ale suveranilor otomani.

„Luând cunoștință de aceste dispozițiuni — și de intenția Sublimei Porți de a le aplica, nu numai în vilaetele menționate în decret, ci și în tóte județele anatorice, unde armenii forméză o parte însemnată a populației — ambasadorii Rusiei, Franței și Angliei nu se îndoesc, că funcționarii însărcinați cu esecutarea și aplicarea acestor reforme asigură prin inteligența, zelul și desinteresarea lor avantajele unei administrațiuni îngrijată de bună-starea generală și de propășirea imperiului.”

Nota ambasadorilor termină cu speranța, că funcționarii își vor îndeplini misiunea spre satisfacția tutu-

FOIȚA.

Clasicismul în scôlele medii.

— Studiu. —
(Urmare.)

Mi-oi da silința a scôte mai la vale în relief unele puncte de divergință și convergință a celor două tabere hărăzitoare din Germania, provocându-mă cu deosebire la un filolog clasic, care sub anonumul „A lethagoras” *) a scos de curând în publicitate două broșuri de înaltă valóre științifică și practică, **) cari forméză și ađi încă obiect al discuțiunii generale în cercurile pedagogilor. Acest filolog e adică un irident, un filolog clasic trecut din convingere în ceata realiștilor. Fórtre nimerit îi ăice o critică patriot, numindu-l un Paul modern, devenit din Saulul clasic.

Cred că din opiniunile acestui învățat pot rezulta consecuențe și pentru noi!

Studiul limbilor clasice este considerat din partea multor pedagogi de o dogmă, ce culminează în miraculoșă iniriunță ce o are asupra tinerimei, fiind cel mai potrivit mijloc de a îmbogăți spiritul cu noțiuni etice și de a da minții întru tóte o direcțiune ideală prin deprinderea cu anticitatea. Efectul direct însă constă în cultura formală și judecata logică, ce o dobândesc sau mai corect ăis, ar trebui să-o dobândescă tinerimea. Cu privire la cultura formală, firesce că și argumentele filologilor slăbesc din ăi în ăi, putându-se dovedi prin exemple esacte rezultarea culturai formale din stadiul științelor reale, — și astfel mai rămâne ca armă puternică pentru apărării clasicismului numai partea prină, înfiunța asupra spiritului și inimii, adică cultura națională. *)

*) Sub cultura formală se înțelege cultura dobândită prin cunoștințele elementare (bunăoară prin citire, scris și comut) cari contribuiesc la dezvoltarea minții. Cultura materială constă în armonica dezvoltare dintre inimă, minte și spirit. După L. Fuld: Die mit der Ausbildung des Verstandes Hand in Hand gehende Bildung des Herzens und Gemütes). Pe lângă aceste două feluri de cultură există și așa numita semicultură sau semidoctism, care spre dăuna însemnată a stărilor năstrelor publice și sociale tare respândită este. „Semicultură e ăipsit de sentimente ideale și religioșe, el e certat cu credința și dogmele bisericiei, el e ăipsit de tesaurul tuturor adevărurilor etice!” Veđi d. Fuld: „Bildung und Verbrechen”. Autorul.

Unii merg atât de departe încât susțin, că ori-cine aspiréză la conducerea unui popor în cele spirituale, trebuie să și caute cultura la gimnas mai întâi, căci singur acesta e în stare a pune basă la cultura umanistă, adică superioară a omenimei, mijlocind el prin limbile clasice cultură clasică, (Steinmeyer). Cultura noastră întregă are de basă cultura clasică. Trebuie să susținem continuitatea aceleia, ăic alții, nu mai scriitorii clasici latini și greci pot servi de lectură cultivătoare tinerimei; stările simple și firesci de atunci și deșteptăciunea popórelor antice au făcut scriitorilor posibil de a produce cu atâta claritate și desăvârșire în formă, încât produsele spirituale ale acestora forméză unicul aliment sântos pentru spiritul tinerimei.

Primind en bloc cele atinșe, precum în realitate — judecând după valórea atribuită la noi limbilor clasice — să și se face, să vedem ce urméză de aci. Urméză naturală că cultura modernă este un rezultat al studiului limbilor clasice, și adică are de basă cultura Grecilor și a Romanilor. *)

*) În cazul acesta scóterea limbilor clasice din învățământul gimn. nu ar fi decât chestie de apărare avându-se numai a se constata, că tușe-ne-am măsura în ale culturai acum cu Grecii și Romanii.

Și aci află de puternic argumentul lu Alethagoras, care spune, că de fapt nime nu pôte nega o legătură între cultura omenimei de acum și între cea antică elină și romană, deca consideră continuitatea în dezvoltarea culturai. Acceptarea culturai lor însă, de cătră popórele culte moderne nu a fost decât o zală în lunga catenă a evenimentelor istorice, a căror product comun cultura modernă este. În sine cultura modernă este rezultatul muncii năstrelor proprii, a multelor năstrelor lupte de tot felul, și ca atare trebuie ea și considerată, precum și cultura clasică nu este altceva decât suma produselor proprii celor două popóre amintite. Și precum nu se pôte susține despre cultura clasică, că ea s'ar basa exclusiv pe cultura Carilor și a Fenicilor, astfel nici de cea modernă, că ar emana direct din cea clasică.

Aceste sunt clare și să explică de sine din evoluțiunea firescă a culturai omenesci, și am fi clasicisti de calibrul celor mai înrașnigenți, dacă ne-am declara de acord. Presenț pe pare esagerată-resonarea clasicilor, că echilibrul cultural să ăine numai prin studiul celor două limbi, că fără ele am merge mersul racului, — și trebuie să fim de părerea celor de ăic, că ce a fost ve-

*) Alethagoras: Unser Gymnasial Unterricht. Bekentnisse.

**) Gymnasiale Bildung und sittliche Erziehung der Jugend. Ambele în Braunschweig 1894.

ror locuitorilor și că valii în particular vor concura la acesta.

Având în vedere că demersurile făcute de curând de ambasadori în urma schimbării de cabinet n'au primit încă un răspuns cu desăvârșire satisfăcător, acțiunea în contra Porții se va reînoi din nou, cu atât mai mult, cu cât scirile sosite din Asia mică cer o soluțiune urgentă.

În cercurile diplomatice circulă scirea, că cu ocazia schimbării marelui Vizir diplomații aflând exilul proiectat pentru Kiamil pașa, au făcut representațiuni amicale în această privință. Sultantul le-a răspuns nu numai că Kiamil pașa nu va fi pedepsit, dar că va fi chemat la postul de Vali din Alep, devenit foarte însemnat în urma evenimentelor ivite în sandjacul Marsh.

Să știe deja că Kiamil pașa renunță la plecarea sa în urma constatărilor doctorilor, dar pare neîndoișor că numai în urma representațiilor cercurilor diplomatice, Sultantul a permis lui Kiamil pașa să rămână la Constantinopol.

Scirile privitoare la degagearea garnizonei din Zeitun sunt premutate; nu se știe nimic în această privință în cercurile militare.

Trupele nu sunt mobilizate decât de 4 zile; deci nu pare probabil ca ele să se fi putut concentra deja pentru o operațiune comună.

Dificultățile ce vor întâmpina degagearea lui Zeitun și pacificarea sandjukului Marsh vor fi mari, de orice insurenții armeni sunt numeroși și bine armați.

Se așteaptă o luptă disperată.

Porța necomunicând regulamentul reformelor decât puterilor care au intervenit, er nu și celor l'alte puteri semnătore al tratatului din Berlin; aceștia din urmă au semnificat în mod verbal că art. 61 al 4-lea al tratatului impune comunicarea tuturor puterilor și dacă acesta nu se va face, au să o ceară în formă oficială.

Este inexact că Ghazi-Osman este închis.

Cercurile oficiale turcesci mențin cu energie, că în toate luptele din Anatolia armenii au fost provocatorii. O liniște completă domnesce în Constantinopol.

Scrisoarea pastorală așteptată a patriarhului armean n'a apărut încă. Numai autoritățile eclesiastice au fost informate prin telegraf de introducerea reformelor și invitate să aștepte executarea lor.

Se asigură, că batalionul turcesc încunjurat la Zeitun de 3800 de armeni, a fost deblocat de Mustafa-pașa cu 10 batalioane. Cu această ocazie au căzut în mâinile turcilor 2800 puști Henry. Martini, 1200 de revolve și munițiuni.

Scirile după care arabii din Muftic s'ar fi revoltat și ar fi provocat ciocniri sângeroase la Bursorah nu sunt confirmate.

În privința schimbării marelui Vizir, se știe că Kiamil-pașa, care în ultimele zile își dăduse de două ori demisia, a fost destituit din cauza evenimentelor din Anatolia, pentru silințele sale de a obține puteri mai întinse și pentru demersul recent al ambasadorilor.

Numirea neașteptată a lui Rifaat pașa ca mare Vizir s'a primit în mod destul de favorabil în cercurile diplomatice, deși nu este cunoscut în lumea politică și nu cunoște limbile europene. În schimb, după cât se poate judeca până acum cercurile turcesci primesc această numire în mod mai puțin favorabil, căci ele ar fi preferat să vadă numindu-se ca mare vizir pe Cuciuc-Said pașa. Totuși se așteaptă rezultate dela talentele administrative ale noului mare Vizir.

Întru ce privește ceilalți miniștri, numirea lui Tewfik-pașa la departamentul afacerilor străine a produs în cercurile diplomatice cea mai bună impresiune.

Se confirmă scirea după care Kiamil pașa este desemnat pentru postul de guvernator general din Alep, ceea ce se consideră ca un exil. O corabie de rebel este gata să-l transporte. Kiamil pașa afirmând că este bolnav, a fost examinat de unii mulți doctori de ambasade, cari au constatat o bronșită și o bătă de inimă. În urma acestei constatări plecarea lui Kiamil pașa s'a suspendat!

Ovreeii în Roma cea vechiă.

Nu de mult în o societate științifică din Berlin, un renumit scrutaător istoric a ținut o interesantă prelegere despre rolul ovreilor în Roma cea vechiă. Conform acesteia ovreeii prima dată au pășit în Roma sub domnia Macaveilor, adică cu vre-o două sute de ani înainte de n. l. Christos. Iuda a trimis soli în cetatea celor două coline, ca să ceară ajutorul Romanilor în contra lui Demetriu, regele Asiriei.

După cum se știe alianța acesta s'a și făcut sub Simeon, la anul 137 a. n. lui Christos. Cu optzeci ani în urmă ovreeii deja s'au așezat în nu măr considerabil de mare în Roma și jucau un rol politic nu de tot neînsemnat. Cicero și-a ținut în 59 vorbirea sa de apărare pentru Flaccus, care era acusat cu defraudarea alor 200 punți aur, dela o biserică ovrească din Asia-mică.

Cicero la începutul vorbirii sale a anunțat, că ar dori să vorbească în un ton mai latent, pentru ca numai

juții să înțelgă, fiind că el se temea de influința cea mare a ovreilor prezenți. De unde rezultă că numărul ovreilor pe timpul acela a fost mare în Roma, căci alt-cum nu se poate explica influința cea mare, ce o eserciau în stat, de care trebuia să țină cont chiar și un bărbat de stat, ca Cicero. Că de unde, și când au emigrat acolo, nu se poate constata cu totă siguranța. Membrii eparchiei bisericesci se alegeau în mare parte, după cum spune Philo, dintre libertini. Acești din urmă pe basa dreptului roman, în cazul când patronul lor a fost cive Roman, după ce se eliberau aveau vot în adunările poporului, nu se bucurau însă de „jus honorium“, adică nu aveau drept la oficiile de stat. Încât privește dreptul individual se bucurau de „jus commercii“, adică puteau să-și administreze liberi averea, precum și de „jus connubii“, să potă lua în căsătorie o fată, a unui libertin roman.

Prima dată s'au așezat pe țărmul drept al râului Tibru, pe locul acela, care până astăzi se chiamă „orto degli Ebrei“, precum și podul ce împreuna acolo țărmul drept cu cel stâng a purtat până târziu în evul mediu numele de „podul evreilor“. Cum s'a întâmplat însă, că libertinii au devenit așa iute independenți? În primul rând au să multămescă favorurilor și beneficiilor de cari i-a împărțit Iuliu Cesar. Așa spre exemplu li-a permis libera eserciere a religiei, în fie-care Sămbătă se puteau aduna în sinagoge; puteau aduna daruri pentru biserici, pe cari apoi le trimete-au în Ierusalim s. a. Urmasul lui Cesar, August li-a înmulțit aceste beneficii. Așa spre pildă, defraudarea banilor adunați pentru bisericile evreiesci să pedepsea cu morțe.

Morțea lui August, care sa întâmplat la anul 14 d. n. l. Christos a format punctul de schimbare în istoria ovreilor. Sub următorii lui să încep persecuțiunile în contra ovreilor. În ceea ce privește organizație comunelor bisericesci, ei în Roma cea vechiă nu au avut nici o parochie mai mare, ci erau mai multe comune una lângă alta, cari toate purtau diferite nume.

Apel.

Rari sunt casurile, când un fiu al bisericeii noastre o a putut servi cu zel și devotament în restimp de aprăpeo jumătate de veac. Tocmai pentru acest motiv ne permitem a atragedin nou atențiunea amicilor și a foștilor elevi, preoți și învățători — ai emeritatului director și profesor, Ioan Hannia, rugându-i, să participe în număr cât să potă mai frumos la serbarea aran-

giată din acest incident din partea corpului profesoral al seminarului nostru arhidiececan. Pentru mai bună orientare publicăm încă odată invitațiunea și programul amintitei festivități:

Invitare.

Din incidentul retragerii în pensiuina a fostului director și profesor seminarial, protopresbiter, Ioan Hannia, corpul profesoral dela seminarul pedagogico-teologic „Andreian“ din Sibiu, a decis în conferența sa dela 13/25 Octombrie să aranjeze în 7/19 Novembre a. c. o festivitate în onorea acestuia.

Programul este următorul:

1. Ziua serbării va fi pentru institut și liberă.
2. La 9 ore a. m. serviciu divin în biserica din Sibiu-cetate.
3. La 11 ore: a) Presentarea corpului profesoral în locuința fostului director; b) Presentarea deputațiunii elevilor seminariali; c) Presentarea deputațiunii societății de lectură „Andreiu Șaguna“.
4. La 8 ore s'era banchet în restaurantul „Ardean“.

La această festivitate sunt bineveduși toți foștii elevi, precum și amicii și cunoșcuții emeritatului bărbat al bisericeii noastre, Ioan Hannia.

Acei domni, cari vor să ia parte la banchet, sunt poștiți a se însinua la profesorul seminarial Dr. Ioan Stroia, până inclusive în 5/17 Novembre a. c. Prețul de couvertă 2 fl.

Sibiu, în 26 Octombrie (7 Nov.) 1895.

Corpul profesoral.

Noutăți.

Indrăsnelă. „Foiă diecesană“ din Caransebeș în nrul său din urmă iar și-a deschis gura și încă în cestiuni „istorice“... Vom reveni.

* * *

Seminarul român din Lipsa. Mercuri în 30 Octombrie s'a deschis éráși seminarul pentru semestrul de iarnă 1895/96, și adică cu o prelegere despre călătoriile directorului prin Bănat. Dl profesor Dr. Weigand accentuă caracterul conservativ antic, prin care acest dialect se distinge față de celelalte, aduce apoi și exemple, cum s'a dezvoltat acest dialect, și mai departe decât celelalte, și cum a fost influențat de deosebire de limba germ. și în bogăția cuvintelor sale. În fine vorbește despre referințele etnografice, despre înmulțirea diferitelor naționalități, ceea ce pentru români în genere e nefavorabilă.

Prelegerii interesante i-a urmat o animată convenire, unde cel mai tiner Doctor, Dl Schladebach, deja al 5-lea eșit din seminarul român, a fost după cuviință serbătorit. Forțe îmbucurătoare e împregiurarea că seminarul în semestrul acesta s'a sporit cu 4 români (2 din Transilvania, 1 din Mol-

ritabil am absorbit de mult din cultura lor, și că etimpul suprem de a-și căuta fie-care popor o autonomie în cele culturale.

Acceptând mai departe aserțiunile clasicistilor cu privire la influința etică-ideală a limbilor din cestiune, urmază, ca tinerimea, care în cea mai mare parte are o cultură umanistă, să fie condusă de idealurile intrupate în eroii lui Omer și Virgil, ca la fie-care pas să ne întâlnim cu grachi și scipioni, cu d'alde Filip și Alexandru, cu un Achile sau Patroclu. Căci d'or trecut cel zugrăvit atât de ideal de cătră vechii scriitori cu atâta vervă, trebuie să ne fie isvor de înaltă și continuă însuflețire...

Frumos descrie acest trecut un poet român, paremi-se Vlăhuța, numindu-l o comoră de fericire rămasă în drum, încât acum și durerea de odinioară o vedem plină de farmec. Frumosele cuvinte ale poetului sunt și adevărate! Ele ne spun, că tinerimea prin studiul trecutului, cum ni-l descrie Omer și Virgil vede într'adevăr o comoră, — dar comoră aceea este falsă, descriasă în colorii frumose numai la aparință. Idealurile, cari ar trebui deci să fie tinerimei isvor de însuflețire sunt idealuri numai la aparință. Ce

sunt aceste în fond, vom vedea mai la vale.

Și ore cum stăm cu partea acesta ideală, e într'adevăr tinerimea în gradul acela p'etrusă de afecte nobile, încât justifică pe deplin crezul clasicist? Aci las să vorbească esptul Alethogoras. El arată, că cine are ochi și urechi și nu este orbit de negura frasei nu potă ascunde, că în viața intelectuală a tinerimei culte nu este tocmai totul în ordine, — că cu deosebire suferă tot mai mult spiritul ideal. Din clasele mai inferioare începând să înrădăcineză tot mai mult cultul minciunii și a renitenței față de profesori, că o parte mare a elevilor e întroenită în mocirla celor mai josnice esese și lascivitate. S'a constatat apoi de cătră chiar ministrul de culte al Germaniei, Bosse, cumcă din cauza degenerării generale a vieții de corp a studenților universitari, care firesc a fost pregătită și hrănită deja la gimnasiile clasice, cei eșți dela universitate nu mai pot satisface întru toate chemării lor. Numărul sinuciderilor a celor dela gimnasiu și universitate să dovedesce prin date statistice de mai mare din an în an, un plastic argument, ce vorbește despre lipsa totală de idealuri. Viața psihică a tinerimei mai are

și alte părți umbröse, ce să manifestă în direcțiunea intelectuală ca un fel de atrofie spirituală, ér în privința morală ca un fel de animie; așa în locul cugetării logice și abstracte găsim superficialitate în simțire și cugetare, ca rezultat al studiului gimnasial îngreunat cu obiecte netrebnece; în locul unei imaginațiuni sănătoșe aflăm inclinațiuni puternice spre plăceri sensuale.*)

Trebuie să accentuez, că registrul păcatelor înșirate de filologul germân, nu-l putem primi întru toate și de al nostru. În deosebi nu putem numi viața dela universitățiile noastre din patrie — unde acum tinerii nostri în cea mai mare parte studiază — de degenerată în felul de mai sus. (Și aici nu vorbesc pro domo!) Degenerarea cum acest filolog o timbrează, să esplică din estremul de liberalism în viața de corp dela universități. La noi însă sunt cu totul alte raporturi; la noi liberalismul permis între marginile sale și recomandat chiar și de pedagogie, nu are nici o estindere, ba suntem căduți așa dicând în celalalt estrem, suntem lip-

și și de spiritul de corp.*) De aci să esplică și debilul sprijin ce întâmpină și aci încă asocierile studențesci de orice natură. Potu-să însă ambele aceste extreme esplica ca o urmare a studiului limbilor clasice? Nu! dar vedem și aceea, că tinerimea noastră dela universitate în anii din urmă s'a arătat p'etrusă de cel mai divin ideal: de idealul național. Întreb éráși, avut-a mișcarea tinerimei noastre vre-un caracter „clasic?“ Ar fi ridicol să o susținem! Incolo însă nu suntem nici noi liberi de păcatele de mai sus, cari să manifestă în diferite chipuri. Așa nu putem nega, cumcă cel mai estins și mai periculos morbo social este sensualismul, o urmare a spiritului realist inherent ultimelor decenii din secolul nostru. Acest morbo apoi este un monstru cu mai multe capete pustiitoare în diferite direcțiuni.

(Va urma.)

*) Viața de corp după organizațiunea corporilor studențesci germane (Bund, Burschenschaft) în Ungaria nu e cunoscută. Numai la gimnasiile există așa numitele „coetus“, un fel de corp ce ar fi pregătitor pentru Burschenschafturi. Aceste coetus însă încă numai la gimnasiile săsesce există. Actual sunt pretutindeni restricțiuni.

*) Veđi și R. H. Greinz: Das Gymnasium oder die systematische Verdummung der Jugend. Leipzig 1895.

dova) și cu 2 danezi. Ar fi de dorit, ca în semestrul de vară să fie acest cors și de bănașeni și de munteni cercetat.

Himen. Clericul absolut dl Ioan Marin din Boroșneul mic în 12 Novembre a. c. își serbează în biserica noastră din Sân georgiul sâcuiesc cununia cu dâora Maria Vancea.

Să fie în un cés bun!

Invitare. Reuniunea română de cântări din Sas-sebeș arangiază Sâmbătă în 16 Novembre n. 1895 concert în sala cea mare, dela hotelul la „Leul de aur”. Prețul intrării de persoană 60 cr. Bilete se capătă în séra concertului la cassă. Inceputul la 8 ore séra. După concert petrecere cu dans. Programa: 1. „Răsai lună”, cor micst de G. Musicescu. 2. a) „Taci bărbate”, cor micst cu soli de I Vidu. b) „Ileana”, cor micst de G. Musicescu. 3. „Hai în horă”, cor bărb. de G. Dima. 4. a) „Zis' a badea”, b) „Nevasta”, coruri micste de G. Musicescu. 5. „Declamațiune”. 6. a) „Cântec final”, cor micst de C. Kreutzer. b) „Baba și moșnegul”, cor micst de G. Musicescu. 7. a) „Vino lele”, cor bărb. de I. Vidu. b) „Din depărtare”, cor bărb. de I. Vorobchievici. 8. a) „Brăul popilor”, cor micst de G. Musicescu. b) „Spusu-mi-a frunza de vie” cor micst dia „Musa română”.

Căsătoria civilă furată. În comuna Băgău din cemitatul Pesta de mai multe ori s'a întâmpat, că sau au mânăjit numai, sau apoi au dus cu totul tabla, pe care se publicau cei învoiți a păși la căsătorie. În zilele aceste în trei nopți de-arându au furat-o. Prima dată nici n'a mai aflat tabla, a doua oră au aflat-o în capul satului țipată în nisece mocirlă, dar că unde pôte fi tabla acuma nu se scie.

Faptul acesta ține de atunci în continuă agitație antistia comunală, și nu-și pot esplica furtul, deore-ce judele a bătut tabla pe casa comunală la o înălțime, la care numai cu scara puteai ajunge. Numai decât citeză ei pe straia de nôte — căruia îi promiseră deja suspendarea, la cas dacă nu va avea grije — în cancelaria comunală, unde el în un ton tremurător comunică următoarele:

Ați-nôte, fiind că picura, stăteam sub streșina casii a treia de aici, când deodată stă numai dinaintea mea o figură înaltă, cât turnul bisericii. N'am cutezat nici măcar să suflu, așa frică gróznică îmi cuprinse ósele, decum se mă mișc. Am urmărit-o însă din o depărtare óre-care și am vădūt, cum a furat de pe casa comunală căsătoria civilă. Și dēu, se me credeți domnilor, nici în espedițiunea din Italia nici la Königgrätz nu am mâncat așa frică, ca atunci când a furat căsătoria civilă. Nu m'am putut mișca din loc, abia m'am tras mai târziu până la crăsmă, unde am luat puțină vieța, căci de nu pôte nici nu așa mai trăi. Mai bine și abđic din funcția asta dlor, da căsătoria civilă nu o mai păzesc nici pentru comorile lui Dariu.

Fenomen. După cum se raportază din Mișcolț, în 9 l. c. séra la 8 ore s'a vădūt acolo pe bolta înstelată a ceriului, de cătră vest o minunată pară lucitoare, în formă de seceră. Latul secerii era de colórea smaragdului verđie, mânăncniul bătea în o colóre purpurie. Acest admirabil fenomen natural s'a putut vedea 14 secunde, apoi apuse în partea sudvestică lăsând după sine brezde lungi de foc în formă de arcuri. Acest fenomen frumos a fost mult admirat de întreg publicul, și se dice, că îndată după apunere s'ar fi audīt un fel de vuet.

Intrebuințarea de lămpi electrice ca semnale de drum de fer. De când s'a inaugurat tunelul dela Meckanwken (1260 m. lungime), se întrebuințază un nou sistem de semnale, destinat a împedeca întâlnirea de trenuri.

S'a instalat în tunel un număr de lămpi cu incandescenți, departe una de alta de 100 m. și la înălțimea ochilor mecanicului.

Cu ajutorul unui interuptor comandat de trecerea trenului peste un dispozitiv special, lămpile se sting după eșirea trenului din tunel și îndată-ce trenul a ajuns aprópe la 400 m., lămpile se aprind din nou automaticesce.

Conducatorul locomotivei pôte astfel să controleze exact, după-cum lămpile sunt aprinse sau stinse, dacă un tren precede și la ce distanță se găsește aproximativ.

Când lămpile sunt aprinse, e semnal că calea e liberă.

Luminarea tunelului e supraveghiată de un păđitor special, care dá trenurilor ce trec semnale speciale cu discuri.

Statua lui Luther. Numărul statuelor, cari s'au ridicat în onórea și amintirea marelui reformător, Luther, sau mai înmulțit cu una, care s'a ridicat numai de curând în orașul seu natal, în Eisenach. Statua este de două ori mărimea naturală.

Reformătorul ține cu ambele mâni o bibliă, pe care o stringe mai mult la brațul stâng. Cu deosebire a succes capul, care caută spre ceriu, și are o expresiune vie. La pedestal se mai află trei busturi mai mici. Unul reprezintă pe Luther, ca traducătorul bibliei, altul, ca cavalerul George, sub zidurile cetății Wartburg și al treilea reprezintă pe Luther, ca student cerșitoriu înaintea lui Kottane, care își pune o mână pe capul lui Luther binecuvântându-l, ér cu ceialaltă îl apucă de mână. Pe partea primă stă inscripțiunea: „Tare cetate e D-đeul nostru”.

Primul anarchist. Deórece în societatea omenescă de astăzi, și mai ales în societatea republicii franceze tot mai tare se sporesce acésta sectă primejdióasă, a cărei jertfă au cădūt deja vre-o câți-va eminenți bărbai de stat, dăm mai la vale unele date despre primul anarchist.

Acuma sunt tocmai o sută de ani, de când au decapitat în Paris pe Grachus Babeuf, părintele anarchistilor. El a fost primul, care a început a propaga comunitatea averii și ideile sale voi, a și le valora cu ajutoriul unor mijloce, cari nu mult diferiau de armele anarchistilor de azi. El nu cunoscea încă dinamita, dar și-a făcut unele mașini infernale, cu cari să arunce în aer, tot ce i se opunea.

Să înțelege că societatea franceză nimic nu a voit să scie de modul acesta feroce, și Babeuf tocmai așa a păđit ca strănepoții lui în principii: Ravachol, Vaillant, Henry și Casserio. A plătit cu viță înecarea de a scóte societatea din ogașia sa. Babeuf s'a născut în Saint Quentin și și a petrecut jani copilăriei în mare miserie, fiindcă tatăl seu pentru un delict politic a fost deportat.

Tinérul Francois, numele de Grachus și l-a însușit numai atunci, când s'a înscris în clubul Jacobinilor, la început a fost călfă la un inginer și apoi s'a apucat mai târziu de diferite meserii, până a venit la convingerea aceea, că chemarea lui ar fi, de a lucra pe terenul politic. Iubea fórte mult familia sa, așa încât mai târziu și ca revoluționar înainte de a comite vre-o faptă, se jura pe memoria tatălui seu. Cu Robespierre corespondea încă pe când era acesta ca advocat în Arras, apoi a făcut cunoscință cu Marat, de când a început a propaga cele mai radicale idei. După picarea lui Robespierre a început a agita în contra ordinii în colónele țiarului seu „Le tribun du peuple”, s'a amestecat însă și în persecuțiunea regelui, ceea-ce descoperindu-se prin Tallien a fost prins. Eliberându-se s'a asociat cu un anumit căpitan, Germanus, pentru de a ajuta anarchismul la triumf în Franția. A fost prins de vre-o câte-va ori, dar totdeuna a scăpat cu vieța. Pe urmă a înscenat o conjurațiune, cu scop de a omori pe mai mulți membrii din directorat, dar tradat din partea unui complice a fost decapitat, lăsând să triumfeze mai iute sau mai târziu ideile sale.

Cel mai bogat om. Un țiar din Statele-Unite publică nisece informații amănunțite asupra „regelui petrolului”, Iohn D. Rockefeller.

D. Rockefeller, care de multă vreme trecea drept unul din cei mai bogăți ómeni din America, pare a fi azi cel mai bogat din toți. Averea lui a trecut de un miliard și s'a calculat că pe fie-care an ea crește cu câte 15 milioane de dolari sau 75 milioane de lei.

Acéstă avere colosală se va împărți, după mórtea dlui Rockefeller, la patru copii

ai săi, trei fete și un băiat. Fie-care din aceștia va avea deci mai bine de 250 de milioane de franci, și domnișóarele Rockefeller sunt fără indoială cele mai bogate moștenitoare din lumea nouă.

Pentru stabilimentele publice, universități sau spitatori, dl Rockefeller e hotărít a nu lăsa nimic, fiind decis a face în acésta privință tóte libertățile ce va crede de cuviință fiind încă în viață.

Cu tótă enorma sa bogăție, dl Rockefeller lucrază opt óre pe ții la birou; după ce-și sfârșesce munca sa țilnică, se întórce în casa i vastă dar lipsită de lux, din New-York, și singurele-i distracții sunt cele familiare. E fórte sobru și obicnuințele i sunt dintre cele mai austere.

Copii și tutunul. Un țiar din Paris scriind despre patima de a fuma, ce începe a se lăși și între ómeni tineri, dice că în orașe mari, și mai ales în capitala Franciei ții pe ții veđi nu numai ómeni mai tineri, ci chiar copii mici cu țigări în gură.

Ușor își pôte închipui ori cine că tutunul pentru copii e venin, și mai ales că ei fumază pe ascuns, când stomacul le e gol, ceea-ce strică și mai mult.

Un inspector de scólă făcu observația că cei mai mulți copii din scólă din cercul seu miros a tutun. Directorul unui institut asigură, că jumătate dintre bășii de scólă, în etate de 12—18 ani, se dau patimei fumatului. Sunt chiar și de aceia cari fumază în etatea de 10—12 ani.

Copii fumători sunt de regulă leneși și osteniți la spirit. Nu lucrază și nu se jócă. La nimic nu găsesce bucurie și plăcere.

De aceea în diferite țeri s'au luat măsuri contra acestui mare réu. Astfel în cantonul Freiburg din Elveția nu este permis nici unui tinér să fumeze înainte de a ajunge etatea de 16 ani, căci altcum se pedepsece cu amendă de 1—6 franci. În Alsacia-Lorena se pedepsece copiii fumători cu 3—12 franci. În America se pedepsece cu 50—250 franci. Se înțelege că pedepsele ating pe părinți și pe vëndetorii de tutun.

De un succes ne mai audīt s'a împărtășit instituția loteriei de clasă în Ungaria. Astăzi după ce s'a eshauriat cea dintâi clasă, se pôte peduce lucrul acesta cu mare satisfacție. Cu satisfacție, pentru-că acest succes oferă garanția, că loteria de clasă la noi va forma de fapt eel dintâiu pas pentru delăturarea loteriei mici. Marele succes al loteriei de clasă unguresci constă mai cu samă în aceea, că pot participa la ea tóte păturile societății. Cu mândrie se constată, că losurile acestei loterii din patrie au găsit în lumea întrégă cea mai bună primire. Chiar neînțeleasă e în acésta privință dispoziția guvernului austriac adecă, că losurile loteriei de clasă unguresci în Austria nu se pot pune în circulație și nici nu se pot vinde. Ungaria s'a purtat în privința asta mai culaut; noi amintim numai timpul recent, când losurile loteriei de esopție din Lemberg aici se puneau în circulație și se vindeau publice. Și acum ia guvernul austriac față cu losurile loteriei millenare astfel de dispoziții. E speranță, că guvernul unguresc va profita de ocașie ca să restabilească pe deplin paritatea în acésta direcțiune. Guvernul austriac se va aréta în tot cazul preventiv, mai ales că ministroul de finanțe austriac, Bilinski a dat espresiune în esopul seu din 24 Oct. a. c., că e gata să delătoreze loteria mică. Din punctul de vedere al celor ce conduc loteria naturală că nu se va pune deosebit pond pe acésta, pentru-că losurile găsesce în Ungaria un teren mános, așa că va fi greu cu puțință să satisfaci tóte pretensiunile. De acia, cari vreau să ia losuri, să se îngrijescă cât vor putea mai de timpuriu, ca să nu se ivescă pentru cumpărători astfel de neplăceri, ca cele dela clasă întâiu. Atunci s'au grămădit tocmai în zilele de pe urmă comande la colectantul principal Carl Heintze din Budapesta atât de multe, încât o mare parte dintre mușterii n'au mai primit losurile le timpul hotărít. La a doua clasă va fi îmbulzela și mai mare, pentru-că șansele de joc sunt cu mult mai favorabile. Pe când s'a împușinat numărul losurilor cu 10.000 s'a urcat numărul câștigurilor mult mai mult peste duplu. Mai vine în considerare suma fabulosă a câștigurilor — acésta clasă oferă

un premiu de 600.000, 5 premii de 400.000 până la 500.000 de coróne — și astfel se pôte ușor esplica interesul, ce i-se dá acéstei clase a doua din partea tuturor, clasă, a cărei trageri se vor face din 6—14 Decembre. Din partea celor ce conduc loteria. am fost făcuți atenți să recomandăm celor ce posed losuri de clasă I. să și le renoiască de vreme cu losuri cl. II., care se pôte face mai simplu prin trimiterea losului de clasă I. și scóterea losului de cl. II. cu rambursă. Pentru-că losurile de cl. I. s'au vëndut cu toul, va fi îmbulzela pentru renoierea losurilor colosală și de aceea va fi în interesul fie cărui proprietar de losuri (clasa I.) să cérá renoierea cât mai de timpuriu, ca să pótă ajunge la timp în posesia losului înóit.

Avis!

Făț de congregațiunea municipală conchemată pe 18 Novembre a. c. domnii membrii români: sunt pofțiți a se întruni în club, Sâmbătă în 16 Novembre c.ãl. n. la 6 óre după prânz, în localitățile casinei române din loc.

Sibiui, 14 Novembre 1895 c. n.

Presidiul clubului.

Convocare.

Adunarea generală a despărțeméntului I (Brașov) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se va ținé Duminecă în 5/17 Novembre a. c. în comuna Feldióra cu următorul:

Program:

1. La 6 óre dimineța sosirea comitetului la gara din Feldióra.

2. La 7 óre serviciu divin împreunat cu parastas în amintirea rēposaiților membri ai Asociațiunii. — Predică ocașională de un membru al comitetului.

3. La 10 óre se va ținé ședința Asociațiunii în sala cea mare a „Hotelului comunal” cu următoarea ordine de ții:

a) Directorul despărțeméntului va deschide ședința;

b) Secretarul cetesce raportul general al comitetului;

c) Raportul de casă;

d) Alegerea unei comisuni pentru censurarea rapórtelor;

e) Se alege o comisiune pentru inscrierea de membri noi și încassarea de tacse;

f) Raportul comisiunilor esmise;

g) Eventuale propuneri;

h) Prelegere poporală asupra culturai grăului, secărei și a cartofilor de preotul Isidor Blaga din Lancrem;

i) Insemnătatea meseriilor, tractată de A. Vlaicu, prof. în Brașov.

k) Inchiderea ședinței prin presidiu.

4. Masă comună în Hotelul comunal la 2 óre p. m.

5. Concertul corului de plugari din Feldióra, urmat de petrecere de dans.

Apelăm la întreg publicul român din Brașov și jur, rugându-l ca să ia parte la acésta adunare în număr cât mai mare. În deosebi atragem atențiunea Agenturilor comunale ale Asociațiunii aflătoare pe teritoriul acéstu despărțemént, cum și a fruntașilor de prin comune, asupra concludului luat în adunarile generale anterióre, prin care fie care comună e datóre a fi reprezentată la adunare cel puțin prin câte doi delegați.

Din ședința dela 27 Octombree st. v. a comitetului despărțeméntului I (Brașov) al Asociațiunii transilvane.

V. Voina,
director.

Dr. I. Blaga,
secretar.

Loterie.

Miercuri, în 13 Novembre n. 1895.

Sibiui: 42 59 28 23 26

Prăvălie mare de vinuri spaniole VINADOR

Hamburg

Viena

Medic-Malaga Sect, Sherry Heres de la frontera, Lacrimae Christi, Muscat Lunel, Ausbruch de Ruster, Cognac franțuzesc, X X X X X X V. S. O. se găsec în Sibiu la domni **Franz Jahn fii**, ulița urezului 2 — și pi-
ața mică 31.

Deposit de vinuri în sticle albe ca zăpada din calitățile

VINADOR

să află în Sibiu în Cafeneaua Lăzăr, în Cofetăria lui Frenț și la Hotelul „Impăratul Romanilor“, ér în S.-Sebeș în spițeria lui Joh. T. Gross.

Ne rugăm, să Vă uitați bine la marca Vinador, precum și la marca sigilului recunoscut prin lege pentru-că numai atunci să dă cea mai deplină garanță pentru absolută originalitate și bunătate

[200] 2-3

Turnătoria de clopote și de metal a lui Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu adiuțări de ter bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomând

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiuțare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[43] 18-21

Preț-curanturi ilustrate să trimit la cerere gratuit și franco.

[205]

1-3

Wilhelm Piters din Orlat, comitatul Sibiului, a perdut un cal murg, care are o pată albă la spata stângă și a fost înfierat cu semnul din comuna Tilișca. — Dacă-l va afla cineva, să-i comunice dlui Piters, care promite o buna remunerație.

PUBLICAȚIUNE.

Tragerea pentru clasa a doua a loteriei magiare de clasă începe la 6 Decembre și durază până la 14 Decembre. Reînnoirea pentru tragerea acésta a acelor sorțuri de clasă, cari n'au fost trase în clasa întâi, are să se facă pe lângă perderea ori-cărei îndreptățiri, cel mult până la 26 Novembre, și anume exclusiv numai la colectanții însemnați pe sorțuri.

Sorțurile întregi, cari n'au fost trase în clasa întâi, participă și la tragerea a doua, încât o reînnoire a acestor sorțuri nu e de lipsă.

Încât se vor mai afla se pôte cumpăra cu 80 coróne un sorț întreg, cu 8 coróne o decime de sorț, cu 4 coróne o douădecime de sorț la colectanții cunoscuți, cari dau totodată și tóte informațiile dorite.

Comandele ne rugăm să se adreseze acestora (nu nouă).

Budapesta, 1 Novembre 1895.

Direcțiunea loteriei magiare de clasă.

Milion

1,000.000 coróne se pôte câștiga în cazul cel mai norocos
la

Loteria magiară de clasă

concesionată de stat
a cărei

Mare tragere de câștig

se va ține dela 6 până la 14 Decembre 1895.

Sorțuri:

1 jumătate fl. 20.— 1 douăzecime fl. 2.—
1 întreg fl. 40.— 1 zecime fl. 4.—

(Pentru siguranță mă rog, ca să se cêră în scrisori recomandate. Trămiterea losurilor și pentru port la scrisori recomandate are să se plătescă 15 cr., pentru listele de tragere 10 cr., cu totul 25 cr.)

Câștiguri

1 premie à 600.000 coróne	—	600.000 coróne
1 câștig à 400.000	" =	400.000 "
1 " à 200.000	" =	200.000 "
1 " à 100.008	" =	100.009 "
1 " à 50.000	" =	50.000 "
2 " à 20.000	" =	20.000 "
2 " à 15.000	" =	30.000 "
4 " à 10.000	" =	40.000 "
10 " à 8.000	" =	80.000 "
27 " à 6.090	" =	162.000 "
100 " à 2.000	" =	200.000 "
200 " à 1.000	" =	200.000 "
1150 " à 200	" =	230.000 "
20,000 " à 100	" =	2.000.000 "

21.499 Câștiguri în suma totală de 4,332.000 coróne

recomandă și expedeză pe lângă mandat postal sau rambursă

Carl Heintze, colector principal Budapesta
Servitenplatz 3.

Adresa telegrafică: **Lottoheintze Budapesta.**

Pentru a puté coróspunde așteptărilor onoratului public de a oferí, în cas când se cumpăra sorțuri **mai multe**, șanse mai mari prin diversitatea numerilor, expedez, când se vor cumpăra cel puțin 5 sorțuri (întregi, jumătate, decimi, douădecimi) sau mai multe, fie-care sorț dintr'un număr de tot deosebit, pe lângă prețurile originale de mai sus.

[201] 2-2

Nr. 387.

[204] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohii de cl. III-a din Suplac, în tractul protopresbiteral al Murăș-Oșorcheiului, se escrie prin acésta concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma de 370 fl. v. a. pe an.

Informațiuni detaiate despre acésta parochie se pot lua la fața locului și la subsemnatul protopresbiter tractual.

Competenții își vor trimite cere-rile lor în regulă instruite conform legilor nóstre bisericesci la subsem-natul oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al M.-Oșorheiului.

M.-Oșorheiu, 20 Octobre 1895.

Nicolau Maneguțiu,
protopresbiter.

Nro. 308 p.

[203] 2-3

CONCURS.

Pe basa aprobării Prea Venerabilului nostru consistoriu archidiececan dela 12 Septembre 1895 Nro. 5929 B. și a conțelegerei cu comitetul parochial să publică concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericescă de clasa III Stoiceni din protopresbiteratul Solnocului cu termin de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt 169 fl 50 cr. v. a. staverite în sinodul parochial din 13 August a. c.

Doritorii de a ocupa acest post se-și trimită cererile lor concursuale cu documentele necesare la subscrisul oficiu până la terminul cuvenit.

Cupșeni, în 10 Octobre 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Solnocului din Cupșeni.

S. Cupșa,
protopresbiter.